

Formanden: Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Gårdejer Helge Clausen vil her efter blive indkaldt som midlertidigt medlem af folketinget.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om statsgarantier og statsforskrivninger vedrørende betalingsaftaler med udlandet.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 546).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 128 stemmer; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af Sønderjydsk Hypoteklånepand.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 299, fremsættelsen i tidenden sp. 479).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Bladt: Sønderjydsk Hypoteklånepand blev oprettet i 1927 som en tidsbegrænset institution under hensyn til de meget vanskelige økonomiske forhold i Sønderjylland i denne tidsperiode. Der er ingen tvivl om, at Hypoteklånepanden — og lad mig i denne forbindelse også nævne Lånepanden for de sønderjyske Landsdele — har løst en betydningsfuld opgave til gavn for landbruget og mindre erhvervsdrivende m. fl. i de sønderjyske landsdele.

Efter den oprindelige lovbestemmelse skulle Hypoteklånepandens udlånsvirksom-

hed begrænses til en 3-årig periode, som dog senere blev forlænget til en 8-årig, til 1935. Nu foreslås det, at lånepanden ophæves som selvstændig institution fra 1. april 1960. Dermed bortfalder igen en af de særlige foranstaltninger, som har været et nødvendigt led i en langsigtet genforeningsproces, der har strakt sig over en meget lang årrække, og dette kan vi kun erklære os tilfredse med.

Afviklingen af Sønderjydsk Hypoteklånepand som en selvstændig institution er forberedt gennem det udvalg, som blev nedsat af finansministeriet i 1957, og som tillige havde til opgave at undersøge forholdene for Sønderjyllands Lånepand med henblik på en nyordning. For Lånepandens vedkommende kan en nyordning dog gennemføres uden lovændringer, og det foreliggende lovforslag drejer sig kun om Hypoteklånepanden.

I den af udvalget afgivne betænkning er anført som begrundelse for pandens ophævelse, at panden forlængst har afsluttet sin udlånsvirksomhed; dernæst at samtlige lån, som oprindeligt blev ydet i sekundære pant, nu er sikret inden for ejendoms-skyldvurderingen, og endelig — og det er nok det vigtigste argument — at pandens driftsoverskud gennem de senere år har været nedadgående. For regnskabsåret 1957-58 har der endog været et driftsunderskud på godt 18 000 kr., og det har været nødvendigt at opkræve et ekstraordinært bidrag til reservepanden. Denne udvikling skyldes stigende administrationsudgifter samtidig med faldende indtægter. Af Lånepandens oprindelige udlån på 20 mill. kr. resterer der pr. 1. april 1959 6,6 mill. kr., som vil være indfriet senest i 1976. Således er i store træk baggrunden for det foreliggende lovforslag.

Der har været ført forhandlinger mellem Foreningen af sønderjyske Sparekasser og finansministeriet, hvorved der er opnået fuld enighed om, at pandens fordringer overdrages til sønderjyske sparekasser på nærmere fastsatte vilkår. For mig at se er dette en god og fornuftig ordning ikke mindst for låntagerne. Bl. a. er det fastslået, at der under nyordningen ikke kan opkræves ekstraordinære bidrag til reservepanden. Endvidere blev der givet adgang til omprioritering for låntagerne.